

O DOROTKE A BRAŇOVI

Bola raz jedna motorka, Dorotka sa volala, pekná, tmavá červená, dobrosrdečná. Milovala vôňu benzínu, vrčanie motora a hvizd štartovacej píšťalky. Keď na pretekoch preťal ostrý pisk napätím nabitý vzduch, všetky motorky sa s hukotom rozbehli k cieľu. Diváci vyskakovali zo sedadiel a povzbudzovali stroje hurónskym revom. Tmavočervená motorka uháňala ako najrýchlejšie dokázala, do tváre ju šľahal vietor, okolo nej sa ako na bežiacom páse striedali stromy, kriky, lampy, železničné stĺpy. To bola rýchlosť! Aj namydlené blesky zaostali za motorkami o celý okruh.

Preteky sú síce dobrá vec, ale slobodné preháňanie po hrádzi pri veľkej rieke mala Dorotka ešte radšej. Chodievala na hrádzu podvečer, nakurbľovala motory na plné obrátky a fjú-fjú-fjúú, fičala vpred po úzkej betónovej cestičke. Keď zašlo slnko, zapla reflektor a o niečo pomalšie sa vracala naspäť, žltý kužeľ svetla odtláčať tmu, a tak sa Dorotka vždy šťastne vrátila.

Raz sa spustil hustý dážď, skoro cezeň ani vidno nebolo, tmavočervená motorka sa ponáhľala domov, túžobne si priala sedieť v teple a suchu. Prehodila páku na vyšší rýchlostný stupeň, už si predstavovala, ako pokojne parkuje vo svojej garáži... Dorotka náhle zošliapla brzdový pedál až nadoraz, motorka zaškrípala, takmer sa prevrátila. Po betóne si vykračovala dlhá, široká, možno aj bystrozraká, v každom prípade chlpatá húsenica. Keby Dorotka tak prudko nezaflekovala, asi by húsenicu zrazila. „Mala by si si dávať väčší pozor,” upozornila tmavočervená motorka čiernu húsenicu. Potom si zotrela z tváre dažďové kvapky a lepšie sa pozrela na chodník. „Ty ale si veľká,” povedala Dorotka obdivne húsenici. „Veru veľká,” pochválila sa húsenica Chlpatica. „A vieš, prečo som taká veľká? Skús uhádnuť,” vyzvala Chlpatica Dorotku.

„Lebo veľa žerieš.”

„Nie.”

“Lebo si exotická.”

“Nie.”

„Lebo... Nevieam. Vzdávam sa.”

„Lebo sme dve,” vyhlásila húsenica. „Aha!”

Dorotka videla, ako sa húsenica rozdelila na dve menšie.

„Ja som Chlpa,” predstavila sa prvá menšia húsenica.

„Ja sa volám Tica,” povedala druhá menšia húsenica. „Keď sme pri sebe, každý sa nás bojí a nikto nás neprejde motorkou.”

„To je veľká výhoda,” uznala Dorotka.

„Veru je,” povedali Tica a Chlpa a opäť sa postavili tesne k sebe. Spolu odkráčali na okraj betónovej cestičky. Keď Chlpatica zmizla v dažďom zmáčanej tráve, Dorotka naštartovala a pobrala sa preč.

Doma v tichu potom premýšľala, že Tica a Chlpa to majú s Chlpaticou vskutku skvele vymyslené, že aj Dorotke by sa zišla spoločníčka alebo spoločník, predsa len – to sa tmavočervenej motorke už dávnejšie zdalo – pokojné večery v pustej garáži boli často až priveľmi pokojné. Pusté, opustené.

Keď sa motorka rozhodne, že si k sebe niekoho pripúta, nemusí dlho premýšľať. Zboku si k sebe primontuje prídavný vozík, čosi ako malý kovový člnok s jedným kolesom a sedadlom. Potom sa tomu celému už nehovorí motorka, ale sajdkára. Dorotka si vybrala Braňa.

Braňo sa tešil. Konečne si mohol zajazdiť. Doposiaľ sa mu to totiž s tým jeho jedným jediným kolesom vôbec nedarilo. Stále padal. Ale s Dorotkou to bolo iné. Chodili po uliciach, skúsená tmavočervená motorka, teraz už vlastne sajdkára, ukazovala dopravnému nováčikovi Braňovi značky, vysvetlila mu princíp semafora, videli regulovčíka. Na ďalší deň boli v múzeu dopravy. Navštívili Dorotkinu sesternicu na farme. Jazdili hore-dole po meste. Aj Dorotke sa to páčilo, cítila sa silná ako nikdy predtým, v garáži sa s Braňom zhovárali dlho do noci. Ráno sa zas spolu vybrali na skusy, keď prechádzali okolo pretekárskeho štadióna, Dorotka si s trochou smútku spomenula na svoju pretekársku minulosť, ale vzápätí tie dotieravé myšlienky zahnala klaksónom, veď predsa teraz má Braňa, musí ho ešte všeličo naučiť, bez nej je celkom stratený, ani z miesta sa nepohne, bez nej stále padá. Dorotka nemá na pretekanie motoriek vôbec čas, ona je teraz predsa sajdkára, má Braňa, hotovo.

Šli vyskúšať jazdu po diaľnici, všetci ich síce predbiehali, ale nič to, boli šťastní. Zašli na veľké parkovisko, kde sa mladé motorky a autá učili šoférovať, vypátrali aj ten najzapatrošenejší tunel, aby bol z Braňa naozaj ostrieľaný koráb ciest. Dorotka mu ukázala, ako sa tankuje benzín, dopĺňa vzduch do pneumatík, ktoré prevody treba mazat' olejom častejšie, ktoré zriedkavejšie. Braňo bol šikovný. Vedel klopiť zákruty, prudko brzdiť, prehadzovať rýchlosti, dávať prednosť. Vedel už skoro všetko. Po zime plnej učenia a získavania skúseností prišla jar. Vykuklo slniečko, roztopilo ľady, po rieke sa plavili čoraz menšie kryhy. „Pôjdeme na snežienky?“ opýtal sa Braňo Dorotky. „Pôjdeme,“ povedala Dorotka Braňovi. „Viem, kde rastú najviac.“ A šli. „Kde rastú najviac?“ vyzvedal cestou Braňo. „Dole na hrádzi.“ Čím bližšie boli k rieke a k betónovej cestičke, tým väčšie vzrušenie sa Dorotky zmocňovalo. Voľakedy sem predsa chodila každý boží podvečer. To boli časy! Dorotka vzdychla. Dorazili na hrádzu. Teraz, keď už boli dvaja, keď boli sajdkára, nie motorka, betónová cestička im bola úzka. Nezmestili sa na ňu. „Nevadí. Všetko môžeme ísť po tráve,“ povedal Braňo. „Rada by som sa prešla tadeto. Ako voľakedy,“ šepala Dorotka. „Ale však si videla, že sa tam spolu nezmestíme.“ Dorotka premýšľala. Cítila sa nesvoja. Akoby strácala pôdu po kolesami. „Keby si sa na chvíľu odo mňa odpojil,“ navrhla nasmelo, „sama by som sa na hrádzu zmestila. Trochu sa prejdem a vrátim sa.“ „A nevrátiš,“ zakňučal Braňo. Nechcel Dorotku pustiť ani na krôčik, bál sa, že ju stratí.

„Vrátim sa, uvidíš.“ „Neverím ti! Ty ma už nemáš rada!“ kričal Braňo. „Mám.“ „Tak zostaň so mnou!“ „Veď by som odišla len na chvíľu.“ „Chceš sa ma zbaviť! Už ma nepotrebuješ. Vieš jazdiť aj bezo mňa, lenže ja...“ Braňo sa horko rozplakal. Braňove slzy, Braňov krik, Braňov strach, to všetko zas raz Dorotku úplne odzbrojilo. „Ľúbim ťa,“ objala ho. „Pod' na snežienky.“ Zišli z hrádzu na trávu, kam sa v pohode zmestili.

Po snežienkach prišli fialky, po fialkách blatúchy, po blatúchoch niečo iné. Braňo obdarúval Dorotku obrovskými voňavými kyticami. Dorotka zádumčivo hľadela na úzku betónovú cestičku. Vzdychla. Rada by si na pár minút zajezdila. Sama. Ale bála sa Braňových slz,

Braňovho kriku, Braňovho strachu, nechcela ho zraniť. Chcela si len zajazdiť. Cítila sa trochu ako väzeň. Potom to už dlhšie nemohla vydržať. Raz v noci sa odpojila od prídavného vozíka a vykradla sa potichučky z garáže. Braňa nechala spať. „Kým ho prebudia ranné slnečné lúče,” povedala si, „vráťim sa a on si ani nevšimne, že som bola preč.” Tmavočervená motorka šla priamo na hrádzu. Nakurbľovala motory z celej sily, zapla reflektor, zatrúbila klaksómom. „Ahoj,” vystrčili ryby hlavy z rieky.

„Sme radi, že ťa konečne zas vidíme ako za starých čias,” povedala Chlpatica a pratala sa z cestičky. „Vitáááj!” šušťali vrby listami. Dorotku dojalo ich srdečné privítanie, zotrela si slzy šťastia z líc a vyrazila. Na tvári cítila nárazy chladného vetra, vnútri ju hrial rozfofrovaný motor. Bola šťastná. Došla po starý bütľavý strom, otočila sa, o niečo pomalšie šla naspäť, žltý kužeľ svetla odtláčal tmu. Braňo sa zobudil uprostred noci a Dorotku vedľa seba nenašiel. Srdce mu zamrelo od strachu. Chcel sa za ňou rozbehnúť, ale mal len jedno jediné koliesko, nedostal sa ani k dverám garáže. Spadol. Dorotka zišla z hrádzu. Bolo jej nádherne. Ako voľakedy. Vzdychla. Vracala sa domov. Už sa tešila na Braňa. Vošla do garáže. Našla Braňa spadnutého. Pomohla mu vstať. Na boku mal odretý lak. „Prečo som odchádzala?! Keby som tu bola celú noc, Braňovi by sa nič nestalo,” pomyslela si v duchu skrúšene a nahlas sa opýtala: „Bolí ťa to?” Braňo zaryto mlčal. „Teraz prídu výčitky, plač,” vravela si Dorotka sama pre seba. „Nemala som radšej ostať na hrádzu?”

Dlho bolo v garáži ticho. Prvý sa ozval Braňo: „Kde si bola?” „Pri rieke,” povedala Dorotka. „Už si sa vrátila?” opýtal sa Braňo. „Vrátila,” uistila ho Dorotka a pripla si ho k sebe. A zase z nich bola sajdkára. Skoro vždy z nich bola sajdkára. Len niekedy, keď Dorotka zatúžila po hrádzu, Braňo ju pustil. Na úzku betónovú cestičku a neskôr dokonca aj na závody.

„Vrátim sa,” lúčila sa zakaždým Dorotka. „Ja viem,” povedal Braňo a odpojil háčik, ktorým boli pripútaní.

O Dorotke a Braňovi
Autorka textov: Zuzana Mojžišová
Autorka ilustrácií: Alexandra Michalíková
Technicky pomáhala upraviť: Katarína Hriňová, Návrat